Warszawa-Mokotów
ul. Czerniakowska 2

Kościół pw. św. Antoniego i Bonifacego
(historia parafii)

Opis kościoła:
Jacek i Maria Łempiccy, ***Święci w Polsce i ich kult w świetle historii***, Kraków 2008, str. 65; 93
więcej:
Antoni Padewski - http://sancti_in_polonia.wietrzykowski.net/2a.html
Bonifacy - http://sancti_in_polonia.wietrzykowski.net/2b.html

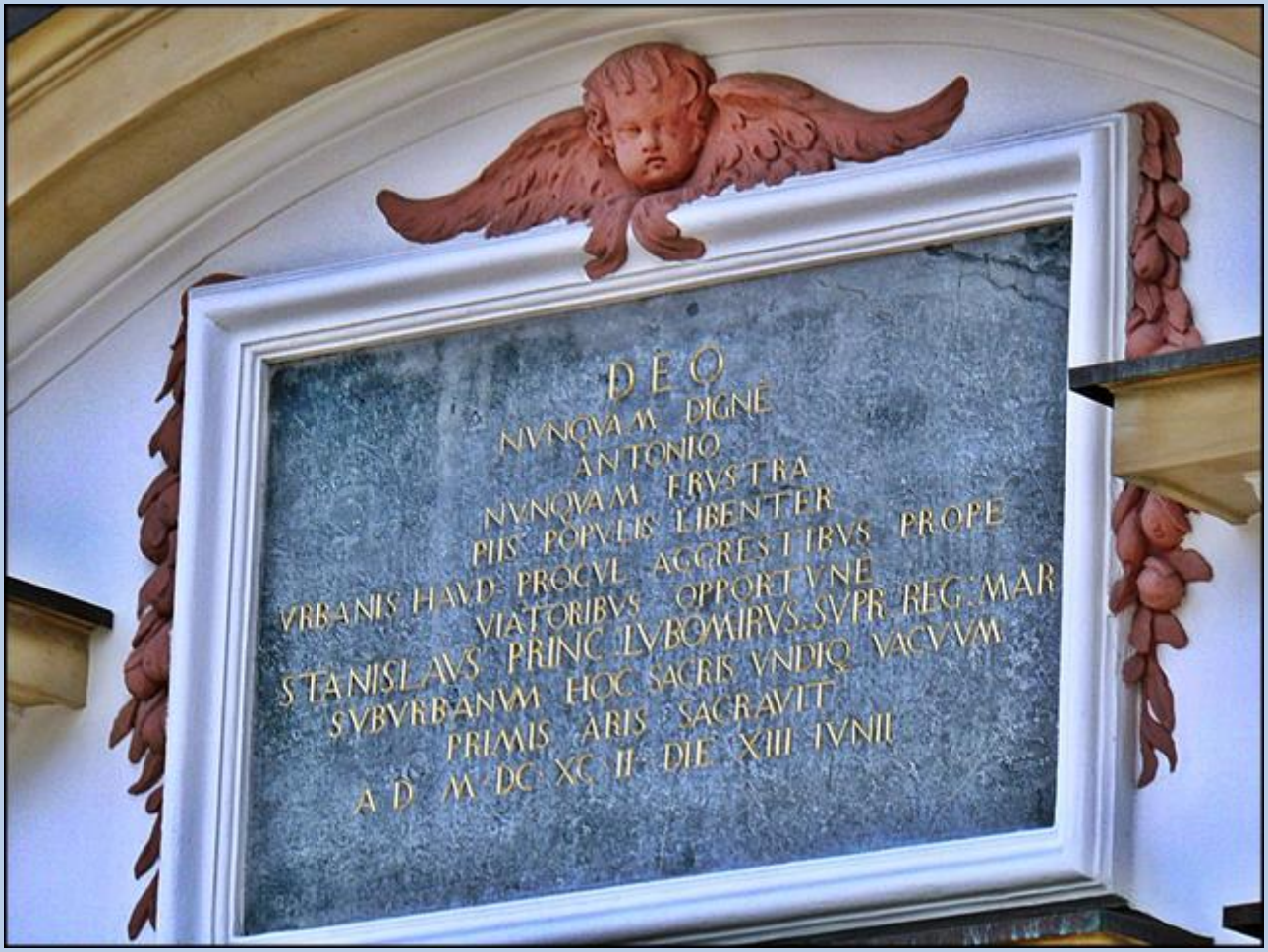

Kościół bernardynów pw. św. Antoniego i św. Bonifacego. Kościół pochodzi z XVII wieku. Został ufundowany przez Stanisława Lubomirskiego i również jemu zawdzięczamy obraz św. Antoniego.

Pisano o obrazie: *„Ów wizerunek, dzieło niewiadomego z nazwiska malarza, sam fundator kościoła z rąk zacnego męża barona Oktawiusza de Tassis w mieście Wenecji otrzymał. Obraz ten, mówią akta kościelne, w Padwie o relikwie św. Antoniego został potarty, cudem w czasie pożaru miasta Wenecji ocalony, słynie wielu łaskami. Historię tego ocalenia przedstawiają malowidła al fresco, bardzo ciekawe, znajdujące się w prezbiterium na lewej ścianie”.* Został on uposażony przywilejem apostolskim z przypisanymi odpustami bullą papieża Innocentego XII wydaną w 1694 roku. Wspomniane malowidła, współcześnie odrestaurowane, tworzą następującą opowieść: pierwsze od strony kazalnicy przedstawia scenę przeniesienia cudownego obrazu w Wenecji do czekającej gondoli. Na drugim widzimy wenecki plac św. Marka od strony kanału, a na niebie w aureoli św. Antoni. Trzecie to plac Ujazdowski. Na czwartym malowidle widać kościół w rusztowaniach, na piątym zaś scenę odbioru miejsca pod kościół. Ostatni fresk przedstawia uroczyste przeniesienie cudownego obrazu do wykończonego kościoła, którego wygląd zgadza się całkowicie z obecnym jego stanem.

Główną ozdobą kościoła są freski, które zajmują 60 pól i przedstawiają 60 scen związanych ze św. Antonim Padewskim. Wszystkie bowiem malowidła świątyni poświęcone są wyłącznie św. Antoniemu z wyjątkiem tych, które ilustrują historię kościoła. Osiem luźnych fresków ściennych przedstawia życie Świętego - gdy ucisza burzę na morzu, leczy chorych i kaleki, przepowiada upadłej kobiecie, że jej syn będzie świętym oraz

pociesza niewolników. Na wszystkich freskach Święty i towarzyszący mu zakonnicy odziani są w grube szarobrunatne habity, przepasane sznurem.

Następne sceny występują na 16 medalionach dekoracyjnych, na filarach i w środku ramion kościoła, oraz na 16 dalszych małych zielonkawych medalionach na sklepieniu naw i prezbiterium. Przedstawiają one sceny analogiczne ze scenami z fresków ściennych, malowanych pod nimi. A więc św. Antoni wśród nędzarzy, nad wzburzonym morzem z tonącymi okrętami, itp. Cztery freski przedstawiają alegoryczne postaci, symbolizujące cztery strony świata. Na wielkim fresku kopuły przedstawiony jest tryumf św. Antoniego, w kręgach różnych postaci zwracających się do niego o pośrednictwo.

W prezbiterium, poza wzmiankowanymi już medalionami, znajduje się jeden fresk okrągły i 4 owalne. Przedstawiają one św. Antoniego jak ze wzniesionymi ramionami stoi nad brzegiem wody, skąd wypływają ryby, jak wskrzesza dziecko, wynoszone przez ojca z grobowca, scenę ze wzburzonym morzem oraz młodego chłopca na łożu, przed którym stoi Święty trzymający jego uciętą nogę. Okrągły środkowy fresk na sklepieniu chóru przedstawia wniebowzięcie św. Antoniego.

Dzięki tak wspaniałej i unikalnej na ziemiach polskich ilustracji kult św. Antoniego Padewskiego rozwijał się początkowo bardzo bujnie w świątyni czerniakowskiej. Niestety wszelkie dokumenty z tego zakresu zaginęły wraz z dokumentami kościelnymi w połowie XIX wieku, jednak pod koniec XVIII wieku kult ten ulega osłabieniu, o czym świadczyłoby zamalowanie w 1789 roku największych fresków św. Antoniego na ścianach bocznych świątyni.

W okresie tym wzrasta za to w czerniakowskiej świątyni ludowy kult św. Bonifacego, którego cudowne relikwie umieszczone zostały w specjalnej niszy pod ołtarzem. Znalazło to swój wyraz także w tym, że w XIX wieku wraz z przyłączeniem Czerniakowa do Warszawy, dla odróżnienia od warszawskiej świątyni św. Antoniego przy ul. Senatorskiej, coraz częściej na pierwszym miejscu zaczyna być stawiany św. Bonifacy jako patron kościoła.

Świętu Antoni módl się za nami

T.BONIFACI
T.POPLI
OTIS

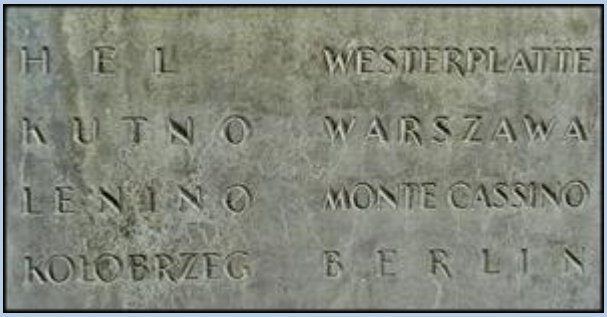
HEL
WESTERPLATTE
KUTNO
WARSZAWA
LENINO
MONTE CASSINO
KOŁOBRZEG
BERLIN

PAMIĘCI ŻOŁNIERZY
3 PUŁKU SZWOLEŻEROW
MAZOWIECKICH
IM.PŁK. JANA KOZIETULSKIEGO
W 26 ROCZNICĘ
WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ
RODZINA PUŁKOWA
ORAZ
SZWOLEŻEROWIE
SZWADRONU HONOROWEGO

BUCHENWALD
OŚWIĘCIM
DACHAU
RAVENSBRUCK
MAJDANEK
STUTTHOF
MAUTHAUSEN
TREBLINKA
ORANIENBURG
KATYŃ
MIEDNOJE
CHARKÓW

ięty Franciszku módl się za nami

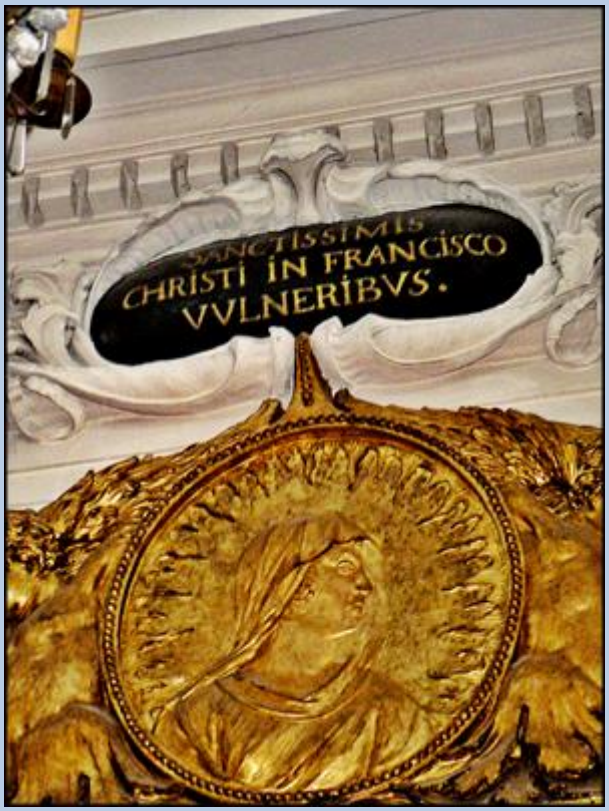
SANCTISSIMIS
CHRISTI IN FRANCISCO
VVLNERIBVS.

ID.CAT.AMERICA

ID.CAT.AFFRICA

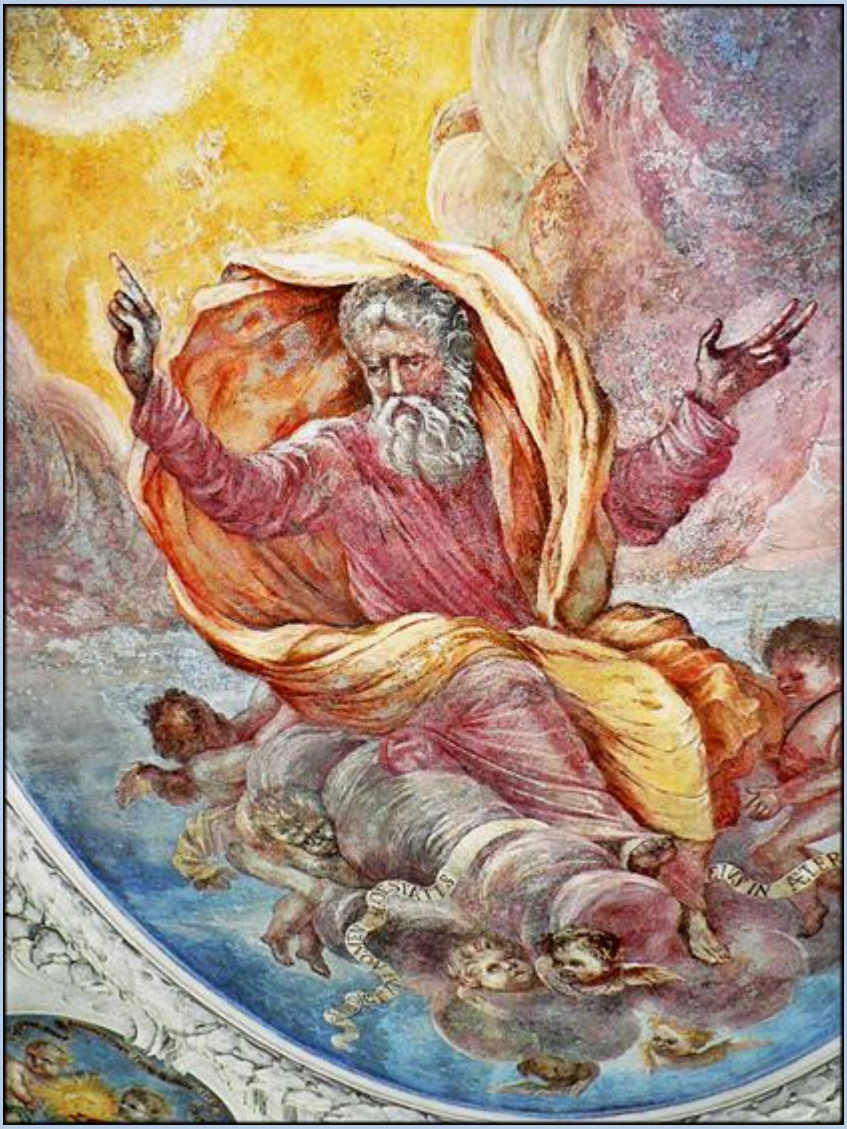

I.N
R.I.

zdjęcia: ***Jan Nitecki***